

KYBERŠIKANANA II.

Aktéři, dopady, prevence, intervence

ZUR387

Lenka Dědková

Opakování

- Rysy kyberšikany:
 - Útoky jsou agresivní a **záměrně ubližující** (uskutečňované individuálně nebo skupinou)
 - **Opakované**
 - **Mocenská nerovnováha** (oběť se nemůže efektivně bránit)
 - Odehrává se **prostřednictvím internetu či mobilních telefonů**
 - Oběť útoky vnímá jako **zraňující** (nejde o přátelské škádlení nebo vtipkování)

Známé případy CB

- Star Wars kid (Ghyslain Raza) (2003) – „první případ CB se závažnými důsledky“
- Ryan Halligan (2003)
- Megan Meier (2006)
- Ania Halman (2006)
- Amanda Todd (2012)

Aktéři kyberšikany

- Reminder: šikana a kyberšikana se často prolínají
- Šikana vzniká ve specifickém kolektivu, je to skupinový jev
 - Narušené vztahy a skupinové normy
 - Šikana se rozvíjí tam, kde to kolektiv nějakým způsobem toleruje a umožňuje
 - → nepřeceňovat roli osobnostních prediktorů, i když se o nich mluví nejčastěji (metody...)

Aktéři šikany: kolektiv

- V kolektivu (třídě) – různé pozice v hierarchii, většina lidí někde uprostřed
 - Po ustálení kolektivu se pozice obtížně mění
- Šikanu lze chápat jako maladaptivní způsob získávání vyšší pozice
 - „Funguje“ pouze tam, kde kolektiv takové chování toleruje nebo akceptuje
 - Pokud jsou skupinové normy nesouhlasné (kolektiv agresivní chování odmítá), pak agresorovi jeho pozice naopak klesá a šikana se typicky dál nerozvíjí
 - Třída/škola ale může být složena z více skupin, které mohou mít různé normy → pokud vlastní/členská/referenční skupina agresivní chování uznává, vliv jiných skupinových norem (i pokud jsou ze stejné třídy) klesá

Online: kolektiv

- Oslabená role pozic ve skupině
 - I člověk s vyšší pozicí se může stát obětí
 - I člověk bez (tiché) podpory ostatních se může stát agresorem
- (Anonymní) kyberšikana může přesto stále zvyšovat subjektivní hodnocení vlastní pozice tím, že nad někým získá převahu (sociální srovnávání)
 - → zvyšování sebehodnocení

Oběti

- Často ti s nízkou pozicí ve skupině
 - Ale neplatí, že všechny děti s nízkou pozicí jsou šikanované
- Tradiční šikana: plachost, stydlivost, nejistota, úzkostnost, vzhled, sebevědomí, málo přátel..
- Olweus: 2 typy obětí: pasivní a „provokatér“
- Kyberšikana: díky snazšímu provedení mohou být oběťmi častěji agresivní děti (odplata), ale i ti s jinak dobrým zázemím
 - Častěji používají internet, častěji internet využívají ke komunikaci, častěji navštěvují „rizikové“ online stránky (extremistické, pornografie)
 - Častěji na internetu sdílejí osobní údaje (jak na profilech, blozích, tak v osobní komunikaci)

Dopady u obětí

- Bezprostřední
 - vztek, smutek, bezmoc, strach, sebeobviňování a pláč
- Přetrvávající
 - fyzické (psychosomatické), emoční (úzkost, osamělost, deprese, výkyvy nálad, strach), v chování (hádky s okolím, agresivní chování, zneužívání návykových látek, absence ve škole)
 - U CB: vyhýbání se internetu
- Dlouhodobé
 - Naučená bezmocnost, sebeobviňování, nízké sebehodnocení, narušené vztahy a potíže v navazování vztahů nových

Agresoři

- Neoblíbené děti, nejistota, osamělost, nižší sebevědomí, nižší sociální dovednosti, impulzivita, hyperaktivita, pozitivní postoje k násilí, vyšší míra delikventního chování
 - Motivace pro šikanu – kompenzace vlastních nedostatků, upevnění (zlepšení) pozice ve skupině - protože to nedokážou jinak
- Někteří ale i velmi oblíbení, zdatní manipulátoři
 - Motivace – udržení/zlepšení pozice, protože to považují za efektivní způsob, i když by to dokázali i jinak
- Nižší empatie
- CB:
 - častěji mezi nimi oběti tradiční šikany (záleží na výzkumu)
 - Častěji online, vyšší vnímané digitální dovednosti

Dopady u agresorů

- Podobné jako u obětí
 - psychosomatické potíže, problémy ve vrstevnických vztazích, nepozornost a absence ve škole, zhoršený prospěch, vyšší míra delikvence
 - sebehodnocení – komplikované, mohou mít vyšší i nižší

Gender

- V tradiční šikaně
 - Přímá šikana – více chlapci (oběti i agresori)
 - Nepřímá šikana (vztahová) – více dívky
 - Avšak – celkově je častější šikana přímá
- CB
 - Některé výzkumy neuvádějí žádný rozdíl
 - Často ale větší podíl dívek na straně obětí
 - Záleží patrně na formě CB a konkrétního měření

Pyzalski (2012)

- Zaměření na to, na koho respondenti na internetu útočí (20 položek na chování, které může spadat pod OA)

Table 2. Different kinds of victim attacked by the respondents during 12 months, with percentages of overall perpetrators, and separately by gender.

Nejčastěji na náhodné oběti

Type of victim ^a	% of 1 year perpetrators	Boys (%)	Girls (%)	χ^2
People known only from the Internet (in some cases could be electronic peer aggression)	42.5	50.6	34.1	48.4***
Young people known offline (from school, place of living) but not close friends (Cyberbullying/electronic peer aggression)	39.0	36.5	41.6	4.8*
Close friends (Cyberbullying/electronic peer aggression)	26.8	30.5	22.2	51.6***
Random persons/totally unknown (Random electronic aggression)	24.2	28.2	19.1	20.2***
Former girlfriend/boyfriend (Cyberbullying/electronic peer aggression)	16.9	12.7	20.2	17.9***
Not individuals but groups (e.g. fans of a certain band or football team) (Electronic aggression against groups)	15.9	21.1	10.0	41.6***
Celebrities, e.g. actors, singers (Electronic aggression against celebrities)	11.1	12.4	9.1	5.9*
People like the homeless, alcoholics, etc. (Electronic aggression against the vulnerable)	10.8	14.7	6.1	35.4***
Teachers (Electronic aggression against school staff)	9.0	10.4	6.9	6.9**
Other known adults	8.9	11.3	6.0	16.1***

Note: ^a Type of electronic aggression (see Table 1) is given in parentheses.

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Oběti/agresoři

- mix charakteristik obětí i agresorů
- Problémové chování, neoblíbení, často i ze strany učitelů
- Nejvyšší dopady

Přihlížejí

- Významná role v celém procesu
- Různé „zapojení“
 - Aktivní (pomoc oběti/agresorovi)
 - Pasivní (rozdíl vnitřní souhlas vs. nesouhlas)
- Většina dětí a dospívajících s šikanou nesouhlasí
- Přesto ale většina zůstává pasivní
- To je často agresorem i obětí interpretováno jako souhlas

Přihlížející

- Ti, kteří aktivně pomáhají obětem:
 - Jsou častěji dívky (chlapci naopak častěji pomáhají agresorovi)
 - Mladší děti pomáhají více než starší
 - Starší mají vyšší konformitu vůči skupině, zároveň mezi staršími bývají agresori populárnější
 - Jsou empatičtější, emočně vyrovnanější, mají vyšší důvěru v to, že svým chování mohou oběti skutečně pomoci
- Co přihlížejícím brání:
 - Strach, aby situaci nezhoršili
 - Strach, aby se sami nestali dalším terčem
 - Nevědomost (co dělat)

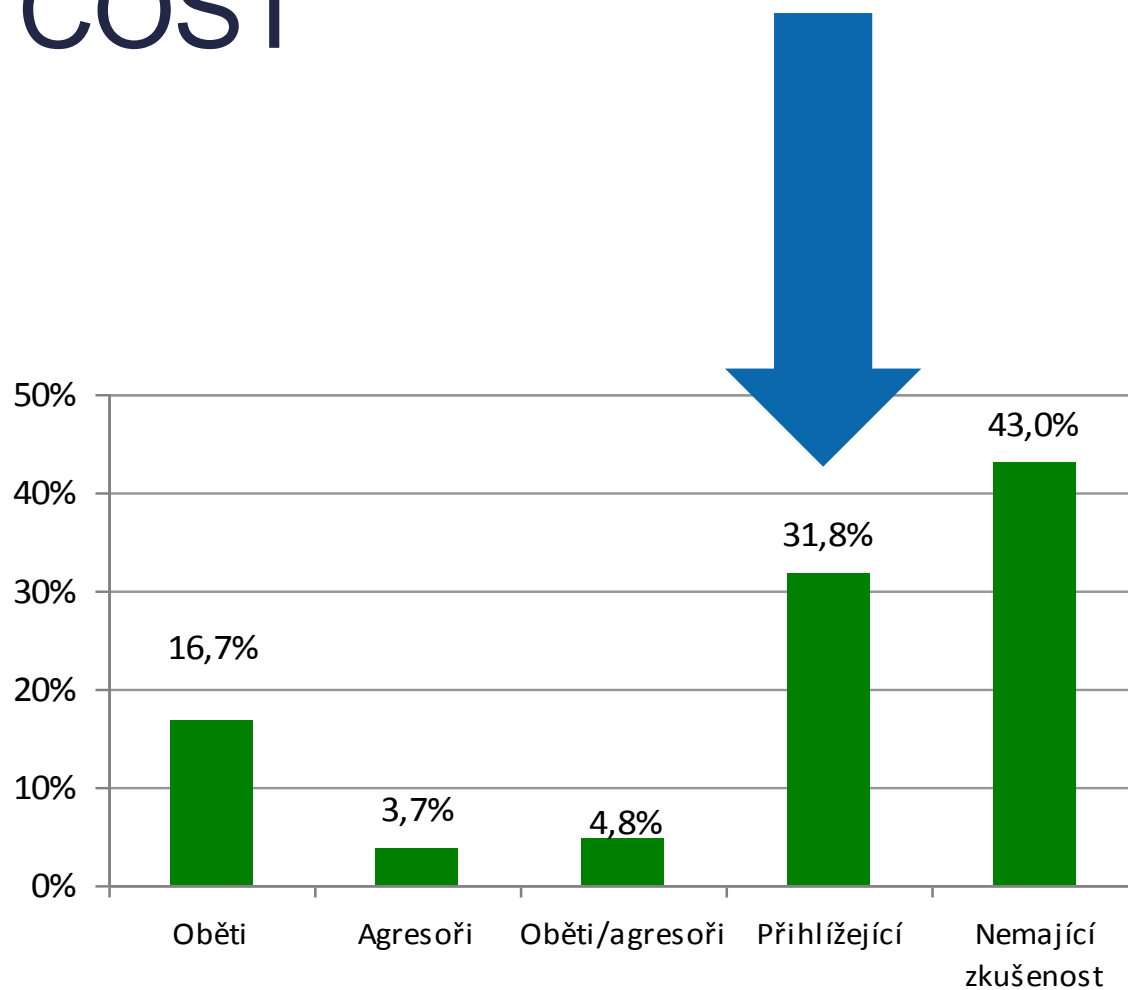
Přihlížejí

- Členská skupina – lidé častěji pomáhají členům své vlastní skupiny
 - Pokud je agresor kamarád, spíše pomůžou agresorovi

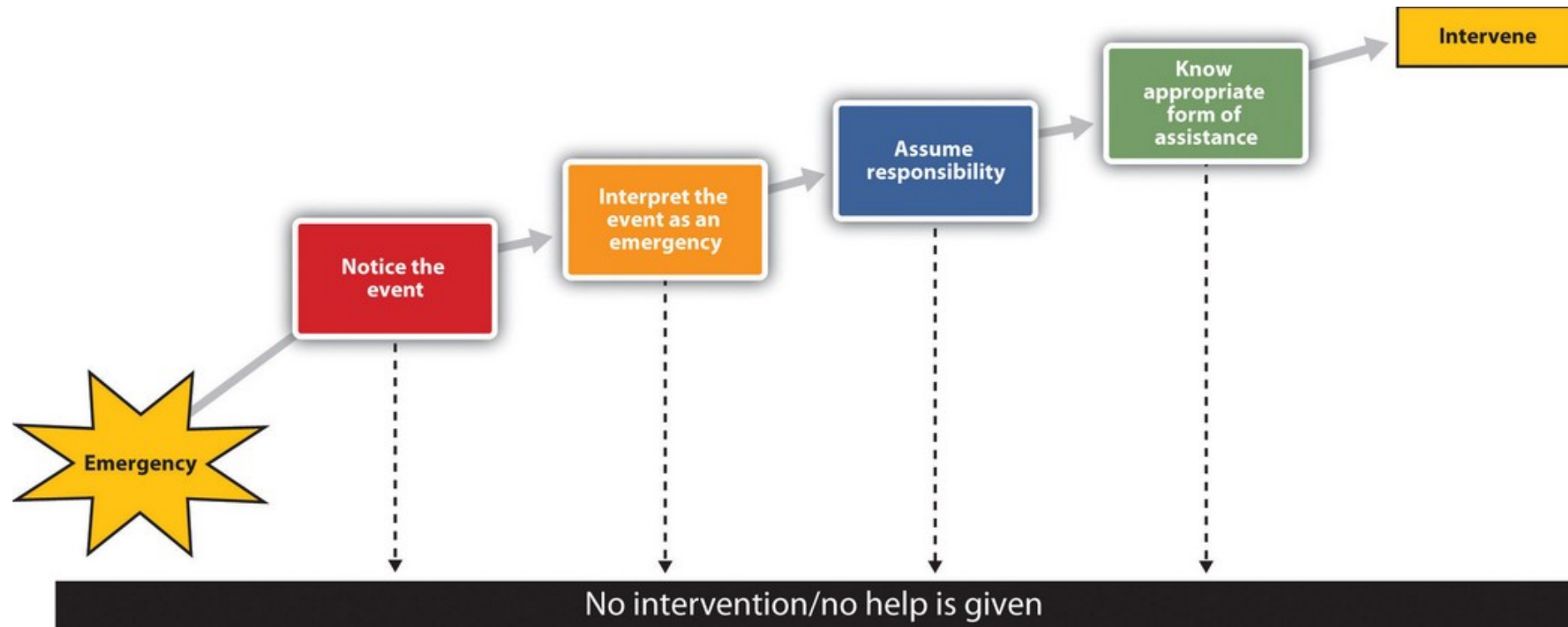
Přihlížejí

- U kyberšikany vliv online prostředí
 - Menší zábrany zakročit ve prospěch oběti
 - Ale také snadnější podpora agresora
 - Nečinnost může být interpretována jako tichý souhlas
- Významná role v šíření zraňujících materiálů (přeposílání linků, komentáře, ukládání a nové zveřejnění)

Aktéři: COST

Bystander effect

CB: co ovlivňuje, že si všimneme?

👍❤️ 8

👍❤️😱 818

Notice the event

Interpret the event as an emergency

Assume responsibility

Know appropriate form of assistance

Intervene

No intervention/no help is given

CB: obtížná interpretace, probíhá ještě?

Notice the event

Interpret the event as an emergency

Assume responsibility

Know appropriate form of assistance

Intervene

Emergency

No intervention/no help is given

CB: neviditelní ostatní

Notice the event

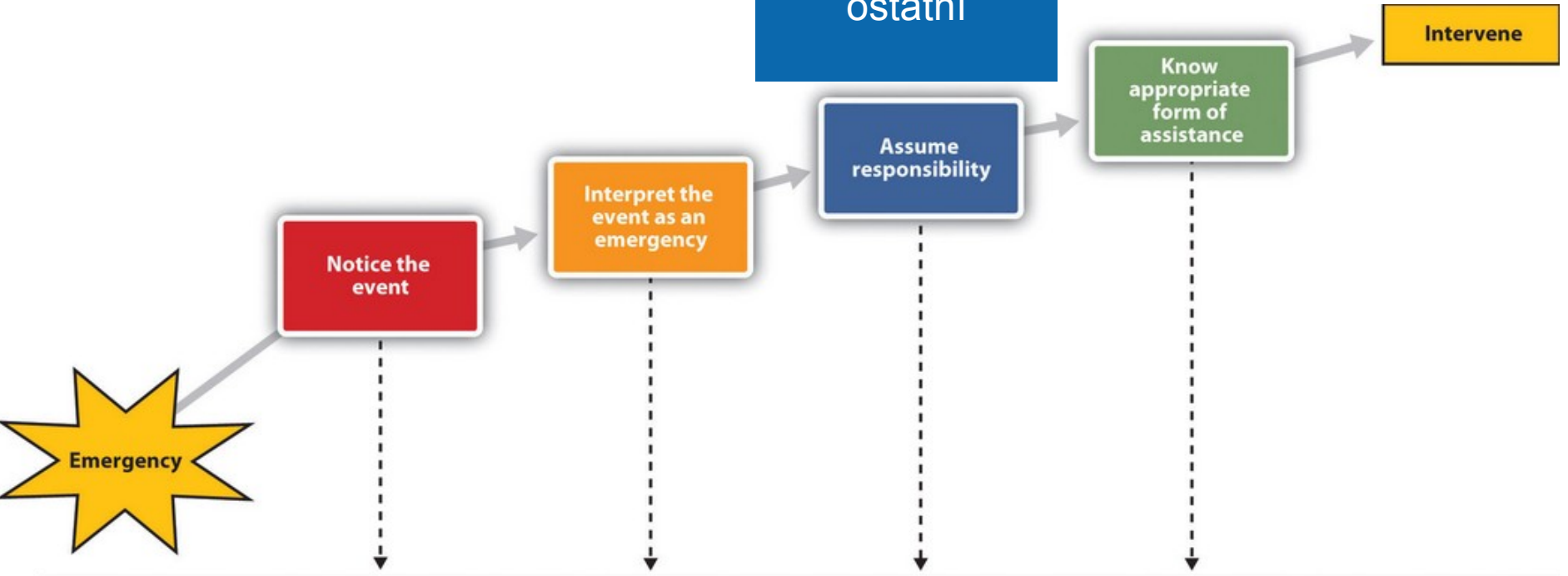
Interpret the event as an emergency

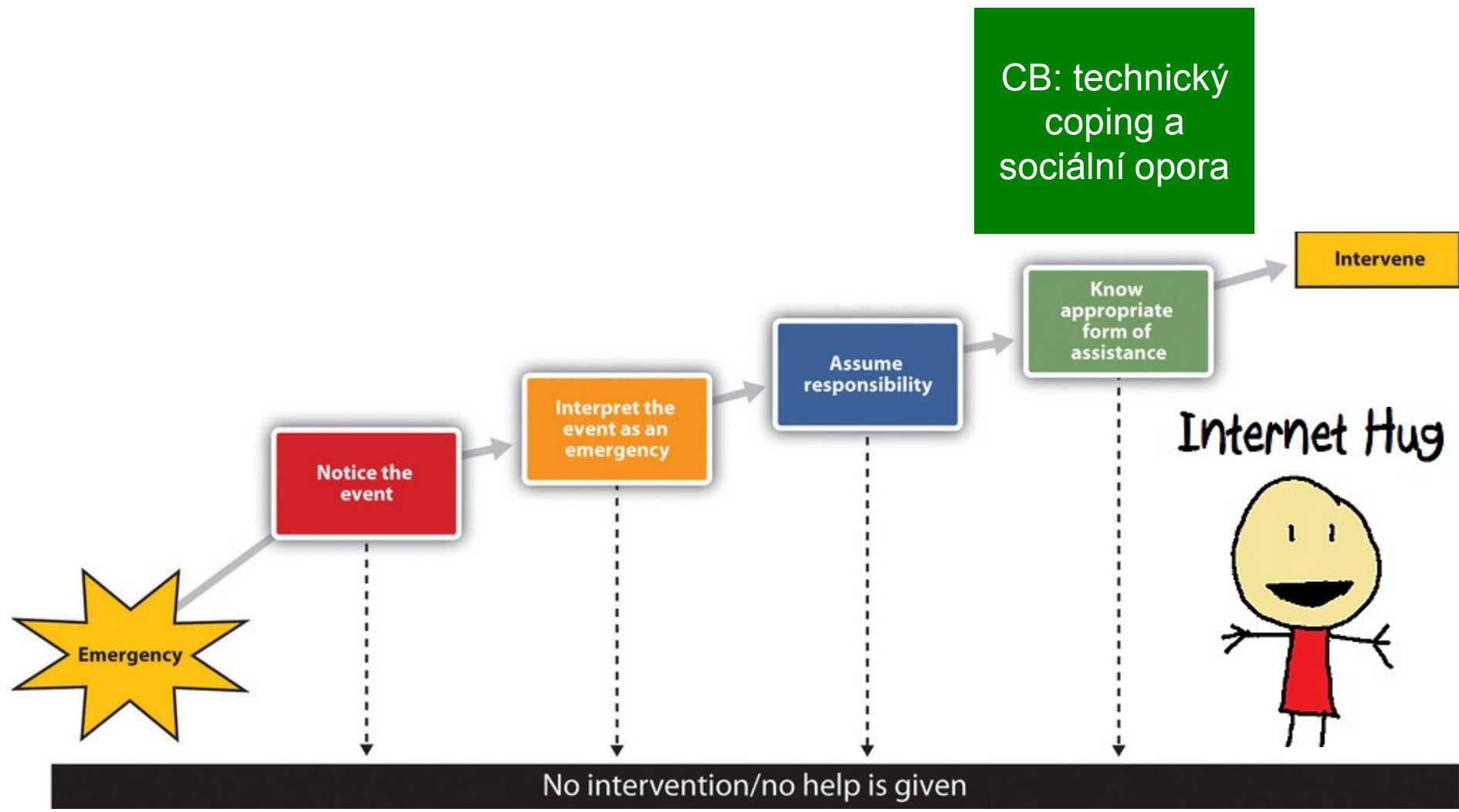
Assume responsibility

Know appropriate form of assistance

Intervene

No intervention/no help is given

Častěji pomáhají známí oběti, s vyšší empatií, prosociálním chování, vlastní zkušeností v roli oběti a ti, co jsou požádáni o pomoc

Dopady - přihlížejíci

- Obavy, že se sami stanou obětí – úzkostné pocity, hněv, bezmoc
- Pomáhající oběti
 - Úspěch – upevňování pozitivního chování
 - Neúspěch – příště už spíše nepomohou
- Pomáhající agresorovi
 - Pokud je šikana nepotrestána a mají zisk (např. vyšší popularitu) – upevňování negativního chování
- Je otázka, zda v CB jsou dopady na přihlížejíci tak silné jako u tradiční šikany (spíše ne)

Copingové strategie

- Coping – mechanismus zvládání stresových situací
 - Cílem je snížit stres, uklidnit emoce
- Zaměřený na emoce
 - Na zvládnutí nepříjemných pocitů souvisejících s problémem
 - (nejen) když je problém neovlivnitelný
- Zaměřený na problém
 - Vymezení problému, hledání řešení, zkoušení řešení

Copingové strategie

- Technicky zaměřené strategie
- Vyhýbání se a ignorace
- Disociace – oddělení světa online a offline
- Přerámování (nebo také kognitivní přerámování)
- Odplata
- Přímá konfrontace s agresorem
- Vyhledání sociální opory

Technologický coping

- Mazání ubližujících zpráv
- Nahlášení obsahu administrátorovi
- Smazání agresora z kontaktů
- Blokování účtu/telefonního čísla
- Omezení používání internetu – konkrétních stránek nebo celkově
- ...

Prevence CB

- **Vzdělávání** – nejen děti, ale i rodiče
 - CB, digitální gramotnost, disinhibice
 - CB jako něco nežádoucího
 - **Sociální kompetence**
- Neizolovat se, nevracet útoky, svěřit se, dát najevo, že takové chování je mi nepříjemné, požádat o pomoc
- **Normalizovat oznamování CB**
 - Nestydět se nahlásit, co se děje – administrátorovi, rodičům nebo ve škole

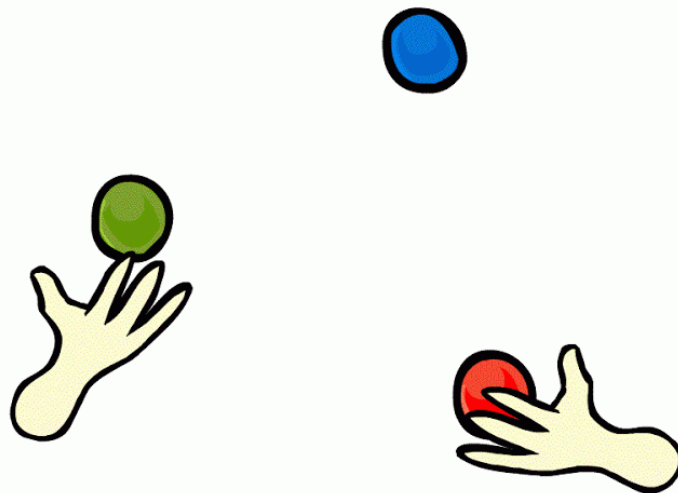
Intervence

- Známý agresor > tradiční šikana?
 - Ano > řešení offline (škola, rodiče, PPP)
 - Ne > technická řešení, vzdělávání
- Neznámý agresor
 - Pouze online > technická řešení
 - Přejít do RL > řešení offline
- I u CB je možné kontaktovat policii
 - Ne vždy nejlepší postup (pokud je agresor ze školy)

Závěrem

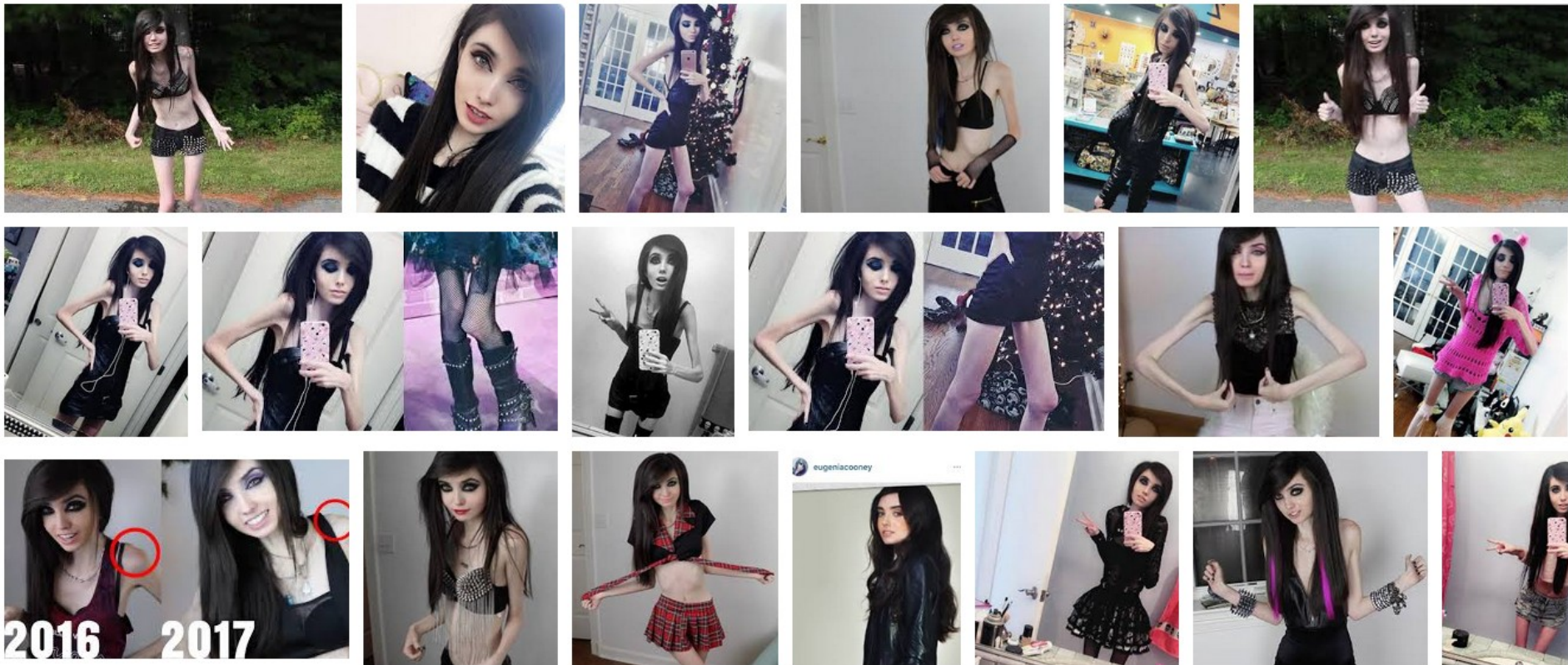
- CB je relativně nový fenomén, který se stále zkoumá
- Není důsledkem využívání internetu – internet se jen stal dalším nástrojem, kde šikana může probíhat
- Potřebná je především osvěta
 - aby oběti věděly, co dělat a nebály se říct si o pomoc
 - aby si „agresoři“ uvědomovali, že svým chováním na internetu mohou ubližovat

Překlenovací slajd...

The curious case of Eugenia Cooney

- https://www.youtube.com/watch?v=WhF1JDRB_VM

- Eugenia Cooney (1994) je mladá lifestyle youtuberka (od 2011)
- Má 1,317,465 (prosinec 2017) subscriberů (**1,474,380 dnes**)
- Videa mají miliony shlédnutí
- Petice pro zákaz jejího YT kanálu, petice proti tomuto zákazu....and repeat

Do not ban Eugenia Cooney

 Elizabeth Hopkins United States

There is another petition going around for signatures to remove Eugenia Cooney from YouTube. She is not a bad influence and YouTube is her career. She is very thin, but she is not anorexic and I'm sure she will or has been getting help. Anorexia shows signs of yellow skin, decaying teeth, unhealthy skin and nails. Which none appear to be a problem. She should not have her career taken away from her due to the way she looks. You would not ban an obese youtuber due to her unhealthy weight. Do not do it to this young lady. In her videos she appears happy and I believe she is, she's doing what she enjoys so let her.

 Petition Closed

147 supporters

53 needed to reach 200

 Share on Facebook

Add a personal message (optional)

 Google: Do not ban Eugenia Cooney

 Post to Facebook

 Send a Facebook message

 Send an email to friends

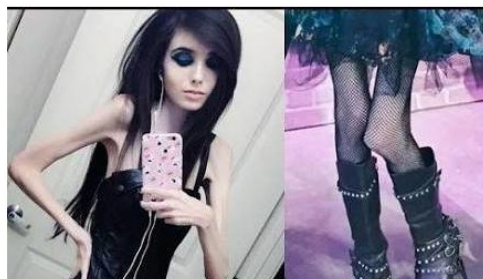
 Tweet to your followers

 Copy link

 Embed

Make change.org bring back the eugenia petition with its 18000 signatures!

 Melissa Webster Auckland, New Zealand

 Petition Closed

1,348 supporters

152 needed to reach 1,500

 Share on Facebook

Add a personal message (optional)

 Change.org: bring back Lynn clouds eugenia Cooney petition...

- Variace komentářů pod videi... od oslavných, přes vyděšené po nenávistné

MG You are my favorite Thinspo!!!

Reply • 2 👍 🗨️

YOU made tons of young girls get anorexia. STOP denying it. I want to help you. Please eat... Eugenia im doing this for you. I cant let another good person leave this world. I love you and want you to LIVE! <3 <3 <3 #Euginiaisawesome #eatplease

I Wish I was that skinny 🙄🙄

Reply • 4 👍 🗨️

DO YOU NOT UNDERSTAND YOU ARE TRIGGERING YOUNG GIRLS BECUASE THEY WANT TO BE SKINNY LIKE YOU. YOU ARE NOT "NATURALLY SKINNY" YOU ARE SICK. SEE A THERAPIST, A DOCTOR AND GET YOUR SELF SORTED OUT. STOP PARADING YOUR BODY AROUND AND ACTING LIKE EVERYTHING IS JUST FINE AND DANDY WHEN IT'S NOT.

You're so pretty! Omg

Reply • 👍 🗨️

fuck that cunt is she wanna die .. let her die ... instead of feeling bad for her feel bad for all those kids who actually wanna live but are dying due to small causes

U ROCK GURL!!!
DO U CAUSE I CAME TO WHAT U
U ARE AMAZING
okay i'll stop.....

Reply • 👍 🗨️

I SWEAR IF ANYONE SAYS MORE MEAN THINGS TO MAH FAV YOUTUBER I WILL FIND THEM! AND I WON'T REPEAT MYSELF! I REPEAT!! WON'T REPEAT MYSELF!

.... But seriously why are y'all all dicks to her? I personally think she is super beautiful.. Crazy y'all can't see what I see damn shame.

Reply • 👍 🗨️

Your legs are SOOO frickin' SEXY!!!

Reply • 👍 🗨️

naturally skinny? Bitch, you look like the walking dead! Im NOT sorry being so fucking mean but you're literally killing yourself, for attention, there is no arguing because about it! You have an issue, you are definitely anorexic, you're encouraging others to starve themselves like you, are you fucking serious?! You're a horrible person to support

FUCKING EAT YOUR GONNA FUCKIN DIE YOU RETARD JUST EAT SKINNY MAKES YOU LOOK UGLY CAN YOU NOT FUCKIN EAT?

Literatura

- Černá, A., Dědková, L., Macháčková, H., Ševčíková, A., & Šmahel, D. (2013). *Kyberšikana: Průvodce novým fenoménem*. Praha: Grada.
- Gradinger, P., Strohmeier, D., & Spiel, C. (2009). Traditional bullying and cyberbullying: Identification of risk groups for adjustment problems. *Zeitschrift für Psychologie/Journal of Psychology*, 217(4), 205-213.
- Macháčková, H., Dědková, L., Ševčíková, A., & Černá, A. (2012). *Online obtěžování a kyberšikana II* (Research Report). Dostupné na: http://irtis.fss.muni.cz/wp-content/uploads/2013/06/COST_CZ_report_II_CJ.pdf
- Parris, L., Varjas, K., Meyers, J. & Cutts, H. (2011). High School Students' Perceptions of Coping With Cyberbullying. *Youth & Society*, XX(X) 1–23.
- Price, M., Dalgleish, J. (2010). Cyberbullying: Experiences, impacts and coping strategies as described by Australian young people. *Youth Studies Australia*, 29 (2)
- Riebel, J., Jäger, R.S., & Fischer, U.C. (2009). Cyberbullying in Germany – an exploration of prevalence, overlapping with real life bullying and coping strategies. *Psychology Science Quarterly*, 51 (3) 298-314.
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett, N. (2008). Cyberbullying: its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(4), 376-385.
- Snakenborg, J., Van Acker, R., & Gable, R. A. (2011). Cyberbullying: Prevention and intervention to protect our children and youth. *Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth*, 55(2), 88-95.
- Vandebosch, H. & Cleemput, K. Van (2009). Cyberbullying among youngsters: profiles of bullies and victims. *New media & Society*, 11(8), 1349–1371.
- Ybarra, M. L., Diener-West, M., & Leaf, P. J. (2007). Examining the Overlap in Internet-Harassment and School Bullying: Implications for School Intervention. *Journal of Adolescent Health*, 41(6), 42-50.